

**Familiereis
MAROKKO KORT -
8 dagen**

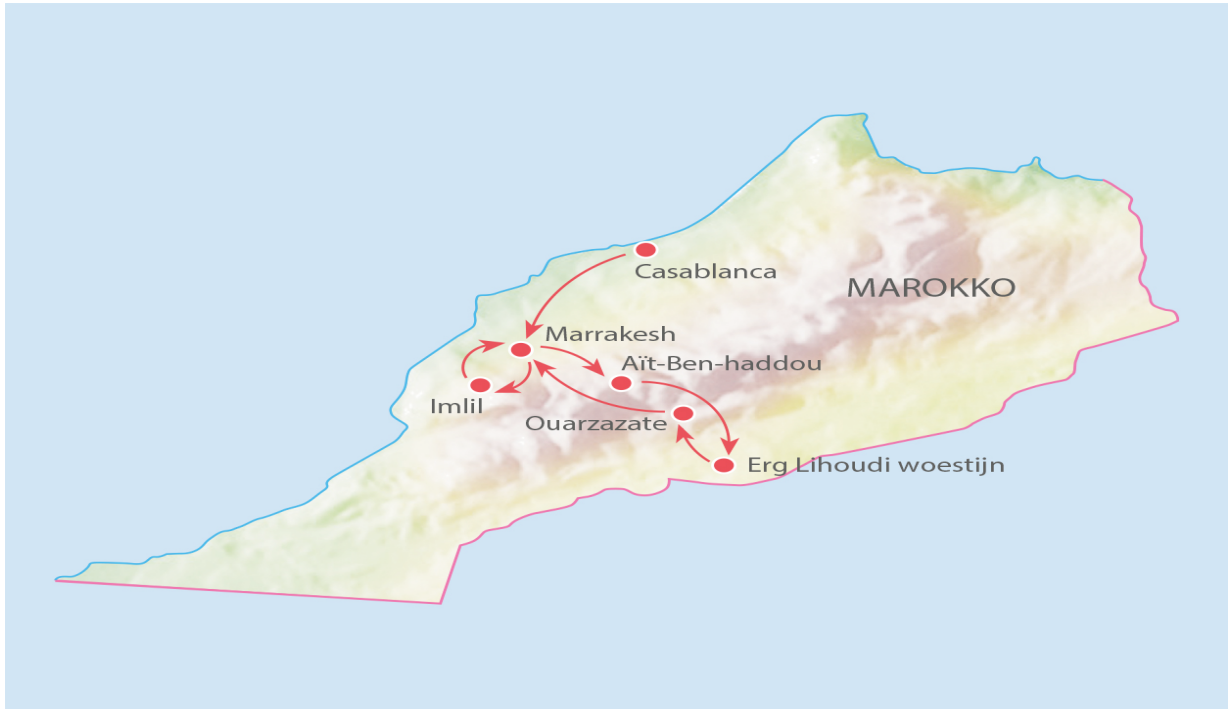
Familiereis MAROKKO KORT - 8 dagen

Verkenning van het zuiden

KMZ 8 - 22 8

Uitgebreide routebeschrijving

Route

Dag tot dag schema

	Vervoer	Route	Overnachting
1	Bus, Vliegtuig	Vertrek - Aankomst Casablanca - Marrakesh	Marrakesh
2		Marrakesh	Marrakesh
3	Bus	Marrakesh - Aït Ben-Haddou	Aït Ben-Haddou
4	Bus	Aït Ben-haddou - Erg Lihoudi	Erg Lihoudi
5	Bus	Erg Lihoudi - Ouarzazate	Ouarzazate
6	Bus	Ouarzazate - Marrakesh	Marrakesh
7		Marrakesh - Excursie Hoge Atlas	Marrakesh
8	Bus, Vliegtuig	Vertrek Marrakesh - Aankomst	Aankomst

Dag 1 Vertrek - Aankomst Casablanca - Marrakesh

Je vliegt naar Casablanca en rijdt in circa 2,5 uur naar Marrakesh, de rode koningsstad in het zuiden van Marokko. Afhankelijk van het vluchtschema kom je meestal in de avond aan en gaat jouw Marokko rondreis écht van start. Op het vliegveld staat een transfer voor je klaar die je naar je hotel met zwembad in de stad brengt. Je ontmoet de reisbegeleider en medereizigers in het hotel: bij de receptie ligt een briefje met de tijd waarop jullie elkaar treffen.

ECHT OP REIS TIP

Local Impact Score

Voor elke reis streven we naar een minimale impact op het klimaat en een maximale positieve impact op de lokale omgeving. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld. De Local Impact Score van deze reis is: **49**

[Lees meer over de Local Impact Score.](#)

Dag 2 Marrakesh

Je kunt vandaag met je reisbegeleider tijdens een stadswandeling Marrakesh gaan verkennen, maar bent uiteraard ook vrij om dat op eigen gelegenheid te doen. De stadswandeling duurt een halve dag: de wandeling zelf en een Engelssprekende gids zijn inbegrepen bij je reissom, eventuele entreegelden en fooien zijn dat niet.

De stadswandeling voert je langs de hoogtepunten van de grotendeels autovrije binnenstad van Marrakech. De Saadische Graven behoren tot de mooiste voorbeelden van islamitische architectuur in Marokko. De Saadische prinsen lieten hun grafmonumenten even weelderig ontwerpen als de rest van hun gebouwen. De graven dateren van het eind van de 16de tot de 18de eeuw. Je bezoekt ook het Bahia Paleis, een mooi bouwwerk met paviljoens op de begane grond. Dit omdat de toenmalige grootvizier Bou Ahmed erg dik was en geen trappen kon lopen. Het paleis is omstreeks 1900 gebouwd. Je bekijkt de Koutoubia-minaret (alleen van de buitenzijde). Op het **Djemaa el Fna**, het kloppend hart van Marrakesh, tref je verhalenvertellers, waarzegsters en muzikanten die allemaal hun eigen kunstjes opvoeren. Het plein zoemt en beweegt, je komt ogen en oren tekort. Op de terrasjes van de restaurants om het plein zijn de **'tajines'** (traditionele stoofpotten) verrukkelijk en wordt de muntthee rijkelijk geschonken. Je brengt een bezoek aan de souks waar je allerlei Marokkaans waar kunt kopen.

Ben je na de stadswandeling nog niet uitgekeken? Ook een bezoek waard zijn de koranschool van Ben Youssef, de tuinen van La Menara, de Jardin Majorelle of **het El Badi-paleis**. Wie in deze hoek van de stad verder zwerft komt terecht in **de Mellah**, vroeger de Joodse wijk, maar tegenwoordig voornamelijk bewoond door moslims. Na het slenteren door de stad is het natuurlijk heerlijk ontspannen bij het zwembad van je hotel.

ECHT OP REIS TIP

Jardin Majorelle: reserveer tijdig

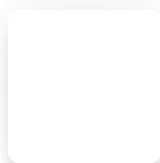
Wil je Jardin Majorelle bezoeken? Je doet er verstandig aan om je kaartje tijdig (al voor je vertrek naar Marokko) te reserveren. Een bezoek aan de tuinen van het voormalig huis van Yves Saint-Laurent is in trek en doorgaans ruim een week op voorhand uitverkocht. Plan je bezoek via de [officiële website](#) van Jardin Majorelle. Er zijn, vanwege de grote vraag naar tickets, helaas ook nep-aanbieders actief. Enkel met een ticket dat via de officiële website gekocht is, krijg je op het gereserveerde moment toegang tot de tuinen.

Dag 3 Marrakesh - Ait Ben-Haddou

Je rijdt vandaag in ongeveer vier uur via een mooie route naar de **beroemde kasba Ait Ben-haddou**. Een enorme en fotogenieke kasba die het decor vormde voor films als 'Lawrence of Arabia', 'Gladiator' en 'Prince of Persia'. Wanneer je hier rondloopt vergeet je dat dit de 21ste eeuw is. De bevolking is hartelijk maar wel een beetje terughoudend, behalve de kinderen die je mee zullen vragen om een kijkje te nemen in hun huis en kennis te maken met hun manier van leven. Vanaf de top, waar vroeger de **gefortificeerde graanschuur** stond, heb je een prachtig uitzicht over de omgeving. Je overnacht in Ait Ben-haddou zelf waardoor je de kasba bijna voor jezelf hebt om te verkennen. In het zwembad van je hotel kun je daarna even lekker afkoelen.

ECHT OP REIS TIP

Dag 4 Ait Ben-haddou - Erg Lihoudi

Van Ait Ben-haddou vervolg je je Marokko groepsreis in ongeveer 4 uur naar Zagora, een echte woestijnstad aan de rand van **uitgestrekte dadelpalmoases**. Een befaamd bord geeft aan dat het nog 'slechts' 52 dagen per kameel naar Timboektoe is. Je eindbestemming voor vandaag is een kamp in Erg Lihoudi. 'Erg' betekent woestijn. Geen woestijnervaring is compleet zonder kennis gemaakt te hebben met het **'Schip van de Woestijn', de kameel**. De kamelen (eigenlijk zijn het dromedarissen; ze hebben één bult) met hun drijvers wachten je op in **M'hamid El Ghizlane**, circa 80 km ten zuiden van Zagora. Op het moment dat de dieren gezadeld worden zijn ze bijzonder bokkig en chagrijnig, maar eenmaal op weg zijn ze meestal toch behoorlijk mak. Je rijdt ongeveer twee uur op de rug van een dromedaris door de woestijn en ervaart **een echte woestijnnacht**, heerlijk bij het kampvuur onder de sterrenhemel! Als het helder weer is zie je regelmatig vallende sterren; tijd om een wens te doen..

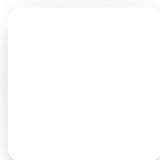
NB: Kinderen tot 7 jaar 'delen' hun kameel met een volwassene. Kinderen vanaf 7 jaar kunnen kiezen of ze een hun kameel willen delen met een volwassene of een ouder kind, of ze kunnen de tocht maken op hun 'eigen' kameel.

Dag 5 Erg Lihoudi - Ouarzazate

In de ochtend stap je opnieuw op je 'Schip van de Woestijn' voor een schommelrit van circa twee uur. Vervolgens reis je per bus in circa vijf uur (285 km) naar **Ouarzazate**, waar je overnacht in een hotel met zwembad. De rustige woestijnstad ligt prachtig, tussen de gebergtes van de Anti-Atlas en de Hoge Atlas in. Je vindt in Ouarzazate de centraal gelegen **Taurirt kasba**, die in de achttiende eeuw werd gebouwd en in 1994 werd gerenoveerd. De buitenkant van dit lemen gebouw ziet er uit als een **groot fort, versierd met kantelen**. Je kunt de kasba bezoeken en even door enkele gangen en verblijven dwalen. Ouarzazate heeft ook een markt met prachtig aardewerk en mooie tapijten. Bij Ouarzazate (spreek uit: waar ze zate) bevinden zich **de befaamde Atlasfilmstudio's**. Het is het **'Hollywood van de Woestijn'**. De sets zijn, behalve op draaidagen, te bekijken. Delen uit bekende films als *'The Sheltering Sky'*, *'Gladiator'*, *'The Living Daylights'* en *'Astérix'* zijn hier onder andere opgenomen.

ECHT OP REIS TIP

Dag 6 Ouarzazate - Marrakesh

Vandaag keer je in ongeveer vier uur terug naar Marrakesh. Je reist over de Hoge Atlas, wederom via de **Tizi-n-Tichka-pas**, langs diepe dalen en sprookjesachtige vergezichten. Je daalt af naar de roodbruine omgeving van Marrakesh. Na aankomst kun je de stad verder verkennen.

Binnen de roodkleurige muren van de Medina kun je verdwalen in de kronkelende steegjes en het **doolhof van souks**. In de souks kun je vandaag alvast een souvenir voor de thuisblijvers aanschaffen. De Koutoubia moskee zie je al van kilometers ver liggen. Het is een van de langste en beroemdste monumenten van Marrakesh.

ECHT OP REIS TIP

Proef de lokale cultuur! Eten heeft een belangrijke plaats in alle culturen. Om een land écht ervaren, neem je letterlijk een kijkje in de keuken. Wereldwijd zetten gezinnen de deur van hun huis voor je open. Soms bereid je samen de maaltijd en daarna eet je met het gezin mee. Zo leer je de echte cultuur kennen, buiten de gebaande toeristisch paden om.

Wij werken samen met ResiRest. ResiRest is een social impact organisatie die wereldwijd ontmoetingen mogelijk maakt tussen reizigers en lokale gezinnen. *Do good* op reis was nog nooit zo leuk (& lekker!). Een vegetarische maaltijd is inbegrepen in je reissom, eventuele transferkosten zijn voor eigen rekening. Meer info vind je op de website van [ResiRest](#) of op [onze duurzaam reizen blog](#).

Dag 7 Marrakesh - Excursie Hoge Atlas

Vanuit het drukke Marrakesh maak je een dagexcursie en reis je via een prachtige route af naar het Hoge Atlasgebergte. Plaats van bestemming is Imlil, gelegen in het **Nationaal Park Toubkal**. Het park is vernoemd naar de hoogste berg van Noord-Afrika (4167m). In dit hooggelegen bergdorpje (waar het overigens erg koud kan zijn in de wintermaanden) kun je een prachtige wandeling maken. Voor kinderen t/m 12 jaar is het mogelijk om (een deel van) de **wandeling per muilezel** af te leggen.

ECHT OP REIS TIP

Tijdens een wandeling door de bergen zal het je opvallen dat het leven hier heel anders is dan in Marrakesh of in de woestijn. Het is rustig, de bewoners zijn gastvrij en zien er anders uit. Maar ook de flora en fauna is hier anders. Je komt zelfs berken en steeneiken tegen, die je in het zuiden van Marokko verder niet ziet groeien. Grote kans dat de **lammergieren** boven je hoofd vliegen, terwijl **de gouden adelaar** een scherpziend oogje in het zeil houdt.

Dag 8 Vertrek Marrakesh - Aankomst

Je vliegt terug naar huis, er komt een einde aan jouw (korte) Marokko rondreis.

ECHT OP REIS TIP

Verklein je plastic voetafdruk!

Weet je dat je heel eenvoudig de toename van plastic afval kunt verminderen? Neem je eigen navulbare fles & herbruikbare tas mee! Zeg nee tegen (gratis) plastic flesjes, tasjes, rietjes & aangeboden verzorgingsproducten in hotels. Zo bespaar je tijdens je reis veel onnodig plastic afval en draag jij je steentje bij aan een schonere wereld! **We.Feel.Responsible.**

Aanvullende informatie

Wat is inclusief?

- internationale vluchten inclusief ruimbagage
- alle transport met airconditioned (mini)bus
- overnachtingen in hotels veelal met zwembad / inclusief ontbijt
- stadswandeling in Marrakesh met gids (excl. entreegelden en fooi)
- begeleide kamelentocht met 1 nacht woestijnbivak in Erg Lihoudi met diner en ontbijt
- wandeling met berggids en muirdieren in Imlil en 1x lunch
- eten bij een gezin thuis in Marrakesh i.s.m. ResiRest (eventuele transferkosten zijn voor eigen rekening)
- Nederlandstalige reisbegeleiding
- lokale Engelstalige reisbegeleiding op specifieke vertrekkdata
- luchthavenbelastingen
- brandstofheffing

Wat is exclusief?

- overige maaltijden
- optionele excursies
- alle entreegelden
- fooien
- boekings(dossier)kosten
- bijdrage Calamiteitenfonds (enkel in Nederland)
- consumentenbijdrage SGR € 5,- per persoon (enkel in Nederland)
- reis- en annuleringsverzekering

Attentie

Bij reizen die worden begeleid door een Engelssprekende reisbegeleider is het minimum aantal deelnemers voor een gegarandeerd vertrek 7 personen.

Zakgeld

300

Excursies

Informatie over het land

Marokko

Bevolking

Marokko heeft een oppervlakte van 460.000 km² (11 maal Nederland; 15 maal België). Zelf hanteert Marokko het cijfer van 710.850 km², dat is inclusief de Westelijke Sahara. Het land telt ruim 37 miljoen inwoners waarvan ruim de helft in de grote steden leeft. Marokko heeft een vrij jonge bevolking, meer dan de helft van de bevolking is jonger dan dertig jaar.

Bevolking van Marokko: Ongeveer 60 procent van de bevolking van Marokko bestaat uit Arabisch sprekende Marokkanen, 40 procent uit berbers die een berberdialect als moedertaal hebben. De berbers, die zich *Amazigh* (betekent 'vrije man') noemen, zijn de oorspronkelijke bewoners van Marokko. De Marokkaanse Arabieren stammen af van de Arabische veroveraars die in de zevende eeuw voor het eerst Marokko binnenkwamen en van de Arabische moslims die in de vijftiende eeuw uit Spanje werden verdreven. Eeuwenlang leefden de berbers voornamelijk in de bergen, terwijl de Arabieren de kustgebieden bevolkten. Tegenwoordig wonen veel berbers ook in de steden. Een klein deel van de Marokkaanse bevolking bestaat uit Haratien, de zwarte bewoners van de zuidelijke oases.

Feestdagen en festivals

Op de Marokkaanse kalender wemelt het van de nationale, plaatselijke en religieuze feestdagen.

Nationale feestdagen in Marokko

- Nieuwjaar (1 januari);
- Dag van het Onafhankelijkheidsmanifest (11 januari);
- Dag van de Arbeid (1 mei);
- Feest van de Jeugd (9 juli);
- Troonfeest (30 juli), het belangrijkste burgerlijke feest in Marokko. Het wordt opgevrolijkt met vuurwerk, zang, dans en parades;
- Dag van Trouw en Vernieuwing: herdenking van de reis van Hassan II naar Dakhla in 1981 (14 augustus);
- Dag van de Revolutie: herdenking van de Vredesmars (20 augustus);
- Verjaardagsfeest van Mohammed VI (21 augustus);
- Herdenking van de Groene Mars (6 november);
- Viering van de terugkomst van Mohammed V uit ballingschap (16 november);
- Onafhankelijkheidsdag (18 november).

Religieuze feestdagen in Marokko: De *ramadan* is het belangrijkste islamitische feest. Het feest duurt de hele negende maand van het islamitische jaar en is de vastenmaand. Tijdens deze periode eten, drinken en roken moslims niet tussen zonsopgang en zonsondergang. De *ramadan* kan leiden tot enig ongemak; veel restaurants zijn dicht; eten, drinken en roken in het openbaar wordt niet op prijs gesteld. Voor toeristen wordt wel gekookt en gezorgd. Het spreekt vanzelf dat je de mensen niet de ogen moet uitsteken door vlak voor hun neus te eten. Het driedaagse suikerfeest, *Aid el Seghir* of *Aid al-Fitr* genaamd, luidt het einde van de *ramadan* in. Het huis wordt nog een keer gepoetst en de mensen kleden zich zo mooi mogelijk. Iedereen gaat bij elkaar op bezoek om elkaar te feliciteren met een goed volbrachte vastenperiode. Ook de armen krijgen iets extra's. Met het suikerfeest begint het bedevaartsseizoen naar Mekka. Het offerfeest, *Aid el Khebir* begint op de tiende dag van de laatste maand van het jaar. Ter herdenking van Abraham worden op die dag overal schapen geslacht. Abraham was immers bereid zijn zoon aan God te offeren, maar die verving de jongen op het laatste moment door een schaap. Andere belangrijke dagen zijn Premier Moharem, het islamitisch nieuwjaar en Mouloud, de verjaardag van de profeet Mohammed.

Overige feesten in Marokko: Talrijk zijn verder de *moussems*, pelgrimsfeesten, ter ere van *marabouts* (regionale heiligen). Uit de wijde omtrek komen de mensen naar het graf van hun heilige. Dikwijls wordt er een markt gehouden en vinden *fantasia's* (ruiterspelen) plaats.

Cultuur

Al is men met name in de toeristencentra inmiddels wel wat gewend van buitenlanders, toch zijn blote schouders en korte broek in de ogen van veel Marokkanen aanstootgevend.

Gepaste kleding in Marokko: Als reiziger in Marokko toon je respect door je bedekt te kleden. Dus zeker op het platteland geen korte rok of broek en geen blote schouders. Dat geldt in wat mindere mate in de centra van grote, moderne steden als Rabat, Casablanca, Tanger en Marrakech. Alleen in een badplaats als Agadir kun je als toerist zomerse kleding dragen. Maar zwembroek, badpak of bikini horen alleen aan het strand.

Reizen als vrouw in Marokko: Houd als alleen reizende vrouw in de gaten dat je niet naar een plaats gaat waar je alleen met een man terecht komt of waar zich alleen mannen bevinden. Vermijd direct oogcontact met mannen, want dit wordt meestal als een uitnodiging opgevat. Over het algemeen heb je als vrouw minder problemen als je een bepaald zelfvertrouwen uitstraalt. Mocht je toch worden lastiggevalen, laat dan duidelijk merken dat je hier niet van gediend bent. Woorden als *hshouma*, *htarem ras-ek* of *haraam* (schaam je!, respecteer jezelf!, schande!) of een scheldkanonnade in het Nederlands of Vlaams kunnen je hierbij van nut zijn.

Bezoek aan islamitische gebouwen in Marokko: Het is voor niet-moslims verboden een moskee, een centrum van een mystieke broederschap of heiligengraf te betreden tijdens je [Marokko rondreis](#) of je [Marokko familiereis](#). Uitzonderingen zijn de Hassan II moskee in Casablanca en het Mausoleum van Mohamed V in Rabat.

Eten en drinken

De Marokkaanse keuken is gekruid maar absoluut niet 'scherp' of 'heet'. De kruiden die het meest gebruikt worden zijn komijn, gember, koriander, paprika, anijs en saffraan. Ook wordt er veel gedaan met honing en amandelen.

Eten in Marokko: *Couscous* is het nationale gerecht van Marokko en ontbreekt dan ook nooit op feestelijkheden. *Tajine* is een stoofpot van aardappelen, verscheidene soorten groenten en vlees in de gelijknamige aardewerken schotel, waarbij een hoge keramische kegel op een ronde schaal staat. Een eenvoudig gerecht is *kefta*, gekruide gehaktballetjes in tomatensaus met ei. Ook typisch Marokkaans is *hariera*, een dikke linzensoep, die vooral in de *ramadan* maand wordt gegeten. Speciale gerechten zijn *mechoui*, geroosterd lam en *pastilla*, een ovengerecht van duif (of kip) en amandelen in dun bladerdeeg. Een ander lekker gerecht is *poulet au citron*, malse kip, gestoofd met olijven en citroenen. Een typisch Marokkaans dessert is *beghrir*, pannenkoekjes met boter en honing.

Drinken in Marokko: *Nana* of muntthee is de traditionele drank van Marokko. Het wordt gezet van groene Chinese thee samen met verse muntbladeren en veel suiker. Vraag om *atay bla soukkar* als je muntthee zonder suiker wilt. Bij koffie kun je aangeven of je zwarte koffie (*kehwa kehla*) wilt of *kehwa noes noes* (koffie met opgeklopte melk). Verse vruchtensappen zoals jus d' orange, grapefruitsap en echte limonade (citroensap met water en suiker) en vruchtenshakes zijn bij elke patisserie verkrijgbaar.

Land en landschap

Aan de westkant van Marokko langs de Atlantische oceaan ligt de Meseta, de laaggelegen vruchtbare kustvlakte aan de Atlantische Oceaan die door de betrekkelijk hoge neerslag bijna geheel in dienst staat van de landbouw. Hier liggen ook de belangrijkste steden: de grote havenstad Casablanca, de hoofdstad Rabat en de koningssteden Fes, Meknes en Marrakech.

Geografie van Marokko: Aan de oostkant van Marokko liggen drie zeer verschillende gebergten naast elkaar die gezamenlijk een barrière vormen tegen de Sahara. Van noordoost naar zuidwest zijn dat de Midden Atlas, de Hoge Atlas en de Anti Atlas. Terwijl de eerste twee gebergten samen met het Rifgebergte in het Tertiair gevormd werden door de botsing van de Europese en Afrikaanse continentale plaat, is de Anti Atlas een veel ouder gebergte, een van de oudste ter wereld. De fossielen die in de jongere gebergten worden aangetroffen zijn het duidelijke bewijs dat de Rif, Midden Atlas en Hoge Atlas vanuit de zeebodem omhoog zijn gedrukt. De Hoge Atlas reikt hoog boven de andere gebergten uit met de Jebel Toubkal (4167 meter) als hoogste piek van Noord-Afrika. Ten oosten en zuiden van deze gebergten ligt de Sahara, hier en daar onderbroken door groene oases langs rivieren die ontspringen in de Hoge Atlas.

Taal

De taalsituatie in Marokko is aardig ingewikkeld. Net zoals in alle andere Arabische landen kent Marokko het klassiek Arabisch als de officiële taal. Deze wordt op de scholen onderwezen als de schrijftaal en gesproken bij formele situaties.

Gesproken taal in Marokko: In de dagelijkse omgang wordt het *derija*, Marokkaans dialect gesproken. Het Berbers is

een taal met dialecten, die niet verwant zijn aan het Arabisch. Tenslotte beheersen met name de geschoolde Marokkanen uit de steden het Frans heel goed (Marokko was een Frans protectoraat). Ondanks dat je in veel situaties met Frans terecht kunt, wordt het erg gewaardeerd als je een paar woordjes in het Marokkaans kunt zeggen. Personeel in de toeristensector spreekt in toenemende mate wat Engels.

Enkele woordjes Marokkaans

Goedendag/welkom (groet)

Salaam aleikoem/ ahlen wa sahlen

antwoord: *wa aleikoem salaam / ahlen*

Hoe heet je?

Asjnoe smietek?

Ik heet Kees

Smietie Kees

Dank u wel

Sjoekraan

Ik kom uit Nederland/ België

Ana min hoelanda/ belzjika

Marokko is een mooi land

El-maghrib bled zwiena

Tellen in het Marokkaans

1 = *wahed*

2 = *zjoez*

3 = *tlataa*

4 = *rebâ*

5 = *khemsa*

6 = *setta*

7 = *sebâ*

8 = *tmenja*

9 = *tseoed*

10 = *âshra*

100 = *mija*

1000 = *alf*

Religie

Meer dan 98 procent van de bevolking in Marokko is moslim, bijna alle tradities en ceremonies bij geboortes, huwelijken, begrafenissen en andere sociale gebeurtenissen zijn geënt op islamitische gewoonten. De overige twee procent zijn christenen (afstammelingen van voormalige Europese kolonialisten) en joden.

Volksgeloof in Marokko: Marokkaanse moslims beleven hun geloof elk op hun eigen manier. Oudere generaties op het platteland hebben een strengere interpretatie van de islam dan de jongeren in de steden. Hoewel de meeste berbers zich als goede moslim beschouwen, blijven ze ook trouw aan hun eigen traditionele gebruiken. In het hele land vind je koepelgraven waar overblijfselen rusten van marabouts, heilige mannen. Aan de heilige mannen worden tal van kwaliteiten toegeschreven, zoals het verrichten van wonderen en het genezen van zieken.

Foien

Het geven van een fooi in Marokko is heel vanzelfsprekend. De lonen van bedienden zijn dermate laag dat iedere gift een welkome aanvulling is. In cafés, hotels, bistro's en restaurants wordt een fooi van rond de tien procent verwacht. Ook is het gebruikelijk om chauffeurs en begeleiders na een rondreis een fooi te geven. Vergeet ook niet je wandelgids (zowel in de stad als in de bergen). Reken op ongeveer 50 dirham per dagdeel.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is 2 euro per reiziger per dag en voor de chauffeur 1 euro per persoon per dag.

Verplichte fooi in Marokko: In sommige gevallen, zoals bij het parkeren, is het geven van een fooi verplicht. Het is dan ook de vraag of je bij een parkeerwachter van fooien kunt spreken. Deze mensen zijn officieel aangesteld maar hebben geen loon; hun inkomsten bestaan uit de giften van klanten. De prijs is ongeveer 10 dirham voor een dagdeel.

Weer en klimaat

Met uitzondering van de kuststreken in het noorden en westen waar de zee haar invloed doet gelden, heerst in Marokko een landklimaat met zeer grote temperatuurverschillen tussen dag en nacht en zomer en winter.

Beste reistijd voor Marokko: De beste periode voor [rondreizen naar Marokko](#) en [familiereizen naar Marokko](#) is voor- en najaar. Het is dan toeristisch hoogseizoen. In de zomermaanden kun je het zuiden en oosten van Marokko beter mijden. Overdag is het er bloedheet. De *sirocco*, de beruchte woestijnwind in het binnenland, kan het leven op straat helemaal ontregelen. Over het algemeen regent het 's zomers nauwelijks, wel kan er zo nu en dan een kortstondige, felle regen- of onweersbui vallen. In de winter, van november tot maart, kunnen zich in het Atlasgebergte enorme sneeuwstormen voordoen. De wegen zijn onbegaanbaar en passen worden afgesloten. De meeste kans op regen is in het late najaar en het vroege voorjaar. Na lange periodes van droogte kunnen al na een dag regen bergrivieren ontaarden in enorme woeste watermassa's die grote overlast veroorzaken waardoor soms hele gebieden geïsoleerd raken. Aan de kust is het heel wat aangenamer. Dankzij de invloed van de zee blijft de temperatuur in het zuidelijk gelegen Agadir het hele jaar aangenaam.

Klimaattabel Marokko: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm-neerslag per dag en- de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

MARRAKECH

Maand	T gem	Zon	Regen	T w
Januari	18	7	7	-
Februari	20	7	6	-
Maart	22	8	6	-
April	24	9	6	-
Mei	28	9	4	-
Juni	32	11	1	-
Juli	36	11	1	-
Augustus	36	10	1	-
September	32	9	2	-
Oktober	27	8	5	-
November	22	7	7	-
December	19	7	6	-

CASABLANCA

Maand	T gem	Zon	Regen	T w
Januari	18	6	9	17
Februari	18	8	9	16
Maart	19	8	8	18
April	20	9	8	17
Mei	22	10	5	19
Juni	24	10	2	20
Juli	27	10	0	22
Augustus	27	10	1	23
September	27	9	3	23
Oktober	24	8	6	21
November	21	6	9	20
December	18	6	9	18

FEZ

Maand	T gem	Zon	Regen	T w
Januari	16	6	9	-
Februari	18	6	10	-
Maart	19	7	9	-
April	21	8	10	-
Mei	25	9	7	-
Juni	30	10	3	-
Juli	35	11	1	-
Augustus	36	10	1	-
September	32	9	3	-
Oktober	25	7	7	-

November	20	6	9	-
December	17	6	9	-

Adressen

Ambassade van Marokko in Nederland

Oranjestraat 9, 2514 JB Den Haag

T 070-3469617

I <https://www.rijksoverheid.nl>

Consulaat van Marokko in België

Antwerpsesteenweg 68, 2660 Hoboken, Antwerpen

T 03-830 5751

I <https://www.belgische-ambassade.com>

Ambassade van Nederland in Marokko

Rue de Tunis 40, Tour Hassan, Rabat

T +212-537-219600

E rab@minbuza.nl

I www.nederlandwereldwijd.nl

Ambassade van België in Marokko

Sise Angle Rue Mohammed Ben Hassan El Ouazzani et Rue Mejjat, Quartier Souissi, Rabat

T +212-537-268060

E rabat@diplobel.fed.be

I: <http://morocco.diplomatie.belgium.be>

Communicatie

Post van Marokko naar de Benelux doet er normaal gesproken niet langer dan een week over. Voor postzegels kun je in Marokko terecht bij postkantoren, kiosken en soms bij winkels die ansichtkaarten verkopen.

Telefoneren in Marokko: Telefoneren en faxen kun je in Marokko vanuit *teleboutiques* (telefoonkantoren). De telefoons werken op munten van 1, 5 en 10 dirham. Je kunt ter plaatse biljetten wisselen in munten. Je kunt ook bellen vanuit postkantoren, *tabacs* en fotozaken. Daar zijn telefoonkaarten te koop vanaf 50 eenheden, die je ook in veel openbare cellen kunt gebruiken (niet in de *teleboutiques*). In het weekend en na 20.00 uur is het beltarief voordeliger. Tijdens religieuze feestdagen is het vaak lastig om verbinding te maken.

Mobiel bellen vanuit Marokko: Marokko beschikt over een uitgebreid mobiel netwerk. Dat betekent echter niet dat je overal en altijd bereik hebt. In de afgelegen gebieden zal dat zeker niet het geval zijn. Een overzicht van de beltarieven per provider vind je op www.bellen.com. Het internationale landnummer voor Nederland is 0031, voor België 0032 en voor Marokko +212. Wanneer je een simlockvrij toestel hebt is het voordelig om ter plekke een SIM-kaart (carte Jawal) plus prepaid opwaardeerkaart aan te schaffen. De belangrijkste telecombedrijven zijn IAM (Maroc Telecom) en Meditel.

Internet in Marokko: In veel hotels en restaurants beschikt men over WiFi. Zie: www.wificafespots.com of download de app 'Free WiFi finder'. Mocht je geen smartphone, laptop of iPad hebben dan kun je terecht in internetcafés.

Elektriciteit

De netspanning in Marokko is 220 volt. Stroomstoringen komen zelden voor. De stopcontacten zijn van het Franse type. Een verloopstekker, reservebatterijen en zaklamp zijn raadzaam om mee te nemen. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Marokko gebruikelijk zijn.

Gezondheid

Hoewel inentingen voor Marokko niet verplicht zijn, worden ze wel aanbevolen. Hoeveel en welke vaccinaties je nodig hebt, hangt af van het soort reis en het gebied dat je bezoekt. Actuele informatie staat op www.lcr.nl, de site van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvies dat richtlijnen uitgeeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen op www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel reizen die we aanbieden zijn inentingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inenting te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (enkel in Nederland). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD! Maak hier een [afspraak voor jouw vaccinaties](#).

Reisapotheek voor Marokko: Neem een kleine reisapotheek mee op je [Marokko rondreis](#) of je [Marokko familiereis](#) met daarin o.a. jodium, pleisters, en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (*Oral Rehydration Salts*, tegen uitdroging) en vitamintabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen op je rondreis door Marokko is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Preventieve maatregelen voor je Marokko rondreis: Bij aankomst in Marokko is het zaak de tijd te nemen om te acclimatiseren. Wees voorzichtig met zonnen en zet bij uitstapjes in de volle zon iets op je hoofd. Omdat je in de droge hitte ongemerkt veel vocht verliest, moet je steeds veel blijven drinken en wat extra zout op je eten strooien. Warme dranken zijn over het algemeen beter dan ijskoude. Je maag en darmen worden dan minder belast. Het water uit de kraan kun je beter niet drinken. Vind hier meer informatie over [gezond op reis](#).

Bagage en kleding

We adviseren je om de bagage mee te nemen in een rugzak of in een weekendtas tijdens je [Marokko rondreis](#) of je [familiereis Marokko](#). Een koffer raden we sterk af voor onze reizen. Niet omdat je je rugzak/weekendtas nodig hebt om lange wandelingen met je bagage te maken (dat gebeurt dus niet!) maar omdat een koffer vaak moeilijk op te bergen is. We raden je aan om maximaal twaalf kilo bagage mee te nemen.

Wat betreft je kleding raden we je aan om praktische kleding mee te nemen tijdens je rondreis door Marokko, kleding die zich makkelijk laat combineren (laag over laag). We vragen je dringend om in je kledingkeuze respect te tonen voor de lokale cultuur/religie. Islamitische bezienswaardigheden kun je bijvoorbeeld alleen bezoeken als je decent gekleed bent. Hoe meer je je aanpast, hoe meer je met respect benaderd wordt. Mocht je twijfelen of nog vragen hebben, neem dan gerust contact op met ons kantoor.

We gaan er vanuit dat deelnemers hun eigen medicijnen meenemen op hun Marokko rondreis. Handig is een middel tegen maag- en darmstoornissen, paracetamol, O.R.S., muggenolie, zonnebrandolie, pleisters, jodium, steriele hydrofiele gaasjes en wat verband.

Denk verder bij het samenstellen van je bagage bijvoorbeeld aan wandelschoenen, zaklamp, waterfles, naaigerei, wasmiddel, dagrugzak, universeel geldige verloopstekker, reis- en taalgids, oordopjes, opblaaskussens, voldoende fotomateriaal, lakenzak, toiletartikelen, badslippers, zwemkleding, wekker, schrijfgerei, schaar, beker en een zakmes.

Geldzaken

De munteenheid van Marokko is de *dirham* onderverdeeld in 100 *centimes*. Er zijn biljetten in omloop van 500, 200, 100, 50 en 20 dirham en munten van 10, 5, 1, 1/2 dirham en 20 en 10 centimes. Kijk voor de dagkoers op www.oanda.com.

ATM in Marokko: Bij aankomst op de luchthavens in Marokko kun je euro's wisselen of gebruik maken van pinautomaten met giropas (met Maestro- en Cirrus-logo) of bankpas. Ook in grotere steden vind je genoeg wisselkantoren en pinautomaten. Ten zuiden van het Atlasgebergte vind je pinautomaten in grotere plaatsen als Ouarzazate, Tinerhir en Zagora. Zorg dat je altijd een bedrag aan contante euro's achter de hand hebt in geval een pinautomaat niet functioneert of leeg is. Met name in weekenden kan dat het geval zijn.

Veilig pinnen in Marokko: Om veiligheidsredenen hebben Nederlandse en Belgische banken de bankpassen met Cirrus/Maestro-logo standaard ingesteld op gebruik binnen Europa. Indien je geld wilt pinnen in Marokko dien je deze instelling tijdelijk te wijzigen naar 'Wereld'. Als dat via je internetrekening niet mogelijk is, doe je er goed aan om ruim voor vertrek contact op te nemen met je bank en toestemming te vragen voor tijdelijk gebruik van je bankpas buiten Europa.

Geld wisselen in Marokko: Bewaar wisselnota's en pinbonnetjes voor het geval je de dirhams weer terug wilt wisselen. Accepteer bij het wisselen geen beschadigde biljetten; die raak je moeilijk weer kwijt. Zorg dat je altijd kleingeld bij de hand hebt voor fooien, toiletbezoek etc.

Openingstijden

Banken in Marokko zijn van maandag tot en met donderdag doorgaans geopend van 8.30-16.30 uur met een lunchstop van zo'n twee uur. Op vrijdag sluit de bank tussen de middag nog een half uur eerder voor het vrijdaggebed. 's Zomers en tijdens de ramadan sluiten banken vaak eerder. In havens en op vliegvelden zijn wisselkantoren geopend op aankomst- en vertrektijden. Hoofdstadkantoren zijn geopend tussen 8.30-18.00 uur, de kleinere sluiten tussen de middag. Musea en monumenten zijn dagelijks te bezoeken tussen 9.00 – 17.00 uur. Een aantal is op dinsdag dicht. In het weekend en op feestdagen zijn alle bedrijven en kantoren gesloten.

Openingstijden winkels in Marokko: In het weekend en op feestdagen in Marokko zijn alle bedrijven en kantoren gesloten. Veel winkels (vooral buurtwinkels en souvenirwinkels) zijn zeven dagen per week open en hanteren ruimere openingstijden. In de medina zijn veel winkeltjes op vrijdagmiddag gesloten in verband met het vrijdaggebed. Op zondag sluiten de meeste winkels in de *ville nouvelle*, het moderne deel van de steden, hun deuren. Gedurende de ramadan worden de openingstijden aangepast; tijdens de belangrijkste religieuze feestdagen zit alles dicht.

Shoppen in Marokko: Op souvenirgebied is er in Marokko van alles en nog wat te koop: lederwaren, aardewerk, mozaïek, juwelen, tapijten, etc. Het is gebruikelijk om af te dingen op alle artikelen, behalve als het gaat om levensmiddelen. Vaak vraagt men in eerste instantie erg hoge prijzen. Zet laag in, zodat je voldoende onderhandelingsruimte hebt. Bepaal al voor het afdingen wat het maximum is waarop je uit wilt komen. Als je niet tot overeenstemming komt over de prijs, gaat de koop niet door. Wil je niet afdingen of heb je graag wat prijsindicaties voor je de soeks induikt, bezoek dan een winkel met vaste prijzen in een van de steden.

Fotografie

Wil je mensen fotograferen in Marokko, vraag dan altijd eerst om toestemming. Als je dat niet doet kunnen mensen soms erg boos worden. Slangenbezweerders, goochelaars en andere artiesten die zich graag laten fotograferen, vragen daar een vergoeding voor. Zorg dan ook dat je altijd munten of klein papiergeld bij de hand hebt. Geld geven aan lieden met berberapen is uit den boze: wie dat doet steunt de illegale handel in deze ernstig bedreigde diersoort.

Het is het streng verboden stuwdammen, militaire objecten, vliegvelden, koninklijke paleizen e.d. te fotograferen.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort:

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is. Als je naar Marokko reist moet je paspoort beschikken over tenminste 1 lege visumpagina.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig bij een verblijf tot maximaal 90 dagen.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Tijdsverschil

Tijdens onze zomertijd is het in Marokko 1 uur vroeger. Tijdens onze wintertijd is er geen tijdsverschil. Fijne bijkomstigheid: je hebt waarschijnlijk geen last van een *jetlag*!

Veiligheid

Wees op drukke plaatsen zoals op markten, pleinen, in de bus en op busstations alert voor zakkenrollers. Geld en belangrijke papieren kun je beter niet in je handtas bewaren. Laat ze in de kluis van het hotel achter. Ben je onderweg, draag ze dan op het lichaam, bijvoorbeeld in zakjes aan de binnenkant van je kleding of in een gordel. Mocht je onverhoopt bestolen worden of iets naars overkomen, zorg dan dat je de app 'SOS op reis' gedownload hebt zodat je alle belangrijke telefoonnummers bij de hand hebt. Doe aangifte bij de politie, dat is nodig voor de verzekering.

Reisadvies voor Marokko: Nuttige reisadviezen en actuele informatie over de veiligheid in de verschillende regio's van Marokko vind je op www.nederlandwereldwijd.nl of op <http://diplomatie.belgium.be/nl>. Nederlanders kunnen in geval van nood 24/7 bellen met het contactcenter van Buitenlandse Zaken, telefoon +31 247 247 247. Ook via het Twitteraccount @247BZ of de 24/7 BZ Reisapp kun je direct contact opnemen met het contactcenter.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort:

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal 6 maanden geldig is. Als je naar Marokko reist moet je paspoort beschikken over tenminste 1 lege visumpagina.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig bij een verblijf tot maximaal 90 dagen.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Visa4Travel helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via 085 0218180. Visa4Travel is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Visa4Travel voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visa4travel.nl/koningaap
- Belgische reizigers bezoeken: visa4travel.be/koningaap

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Meereizen kind met ouder met andere achternaam:

Wanneer een kind meereist met een ouder met een andere achternaam dan kan gecontroleerd worden of er daadwerkelijk een ouder-kindrelatie is. Doel van deze extra controle is om kind ontvoeringen tegen te gaan. Sommige landen eisen een verklaring waaruit blijkt dat de meereizende volwassene ook daadwerkelijk de ouder is of het gezag heeft. Informeer hiernaar bij de ambassade of het consulaat van het land van bestemming. Op de site van de Koninklijke Marechaussee kun je een toestemmingsformulier downloaden.

Reist een kind mee met iemand anders dan de ouders, bijvoorbeeld een familielid, dan eisen sommige landen een verklaring waarin de ouders toestemming geven voor deze reis. Je kunt bij de ambassade of het consulaat van het land van bestemming informeren naar de toelatingseisen die voor dit land gelden.

Accommodatie en transport

Vervoer

Bij aankomst op de luchthaven van Marrakesh staat er een transfer voor je klaar om je naar je hotel te brengen. De persoon die de transfer verzorgt is te herkennen aan het bordje met Koning Aap erop. Om optimaal te kunnen genieten van al het fraais wat er onderweg te zien is, maak je overwegend gebruik van eigen vervoer, dat wil zeggen gehuurde (mini)bussen. Daardoor is het mogelijk om onderweg stops te maken waar en wanneer we zelf willen. Afhankelijk van de groepsgrootte reizen we rond in een minibus (7-seater), kleine bus (17-seater) of grote bus (30- of 37-seater). Indien er meer dan 14 deelnemers meegaan op de reis, streven we ernaar een grote bus in te zetten. Incidenteel kan het voorkomen dat er twee (mini-/kleinere) bussen voor de groep ingezet moeten worden, in plaats van één (grotere) bus. De bussen beschikken meestal over airconditioning maar ervaring heeft geleerd dat men het vaak prettiger vindt om de ramen open te hebben in plaats van de airco aan. Ook zal op sommige trajecten (steile bergwegen) de airco niet aangezet kunnen worden.

Bij Erg Lihoudi maak je tochtjes op de rug van een dromedaris. Deze dromedarisritjes zijn onderdeel van het programma.

Reisafstanden

Casablanca naar Marrakesh: 222 km / 2,5 uur
 Marrakesh naar Aït Ben-haddou: 190 km / 4 uur en 30 minuten
 Aït Ben-haddou naar Erg Lihoudi: 290 km / 5,5 uur (bus) en 2 uur (dromedaris)
 Erg Lihoudi naar Ouarzazate: 270 km / 2 uur (dromedaris) en 5 uur (bus)
 Ouarzazate naar Marrakesh: 200 km / 4 uur
 Marrakesh naar Imlil: 65 km / 1 uur en 30 minuten

NB: De genoemde 'kale' reisduur per dag is sterk afhankelijk van de verkeersdrukke, wegconditie en het weer. De tijd is dan ook uiteraard bij benadering.

Accommodatie

Tijdens onze familiereis door Marokko hebben we bijna overal de beschikking over twee- en driepersoonskamers (vaak een tweepersoonskamer met een extra bed erbij) met douche en toilet. Bij de selectie van onze hotels hebben we met name gelet op de locatie, hygiëne en sfeer. De meeste van de door ons gekozen lokaties beschikken ook over airconditioning, of anders een ventilator op de kamer. Je verblijf is op basis van logies met ontbijt.

In Erg Lihoudi overnacht je een nacht in een tentenkamp, in de woestijn, onder de sterrenhemel. Er zijn dekens aanwezig, maar je zou een lakenzak mee kunnen nemen. Ook zijn er gedeelde toiletten aanwezig, er is geen douche.

Twee ouders met één kind, één ouder met twee kinderen of drie kinderen uit één gezin worden ingedeeld in een driepersoonskamer. Houd er rekening mee dat dit vaak gaat om een tweepersoonskamer waar een 'roll away' bed, of in een enkel geval een matras, bijgeplaatst wordt. Houd er rekening mee dat wanneer je verblijft in 2 tweepersoonskamers wij ons best doen om kamers bij elkaar te reserveren. Wij kunnen dit echter niet garanderen. Bij boeking kun je ook aangeven een eenpersoonskamer te willen gedurende de reis, uiteraard tegen meerkosten.

De meeste geplande hotels op deze rondreis hebben een zwembad; fijn om de Marokkaanse warmte van je af te

spoelen! Dat geldt voor de accommodaties in Ouarzazate, Aït Ben-haddou en Marrakesh. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat er andere hotels zonder zwembad gebruikt moeten worden. Als dit zich voordoet zullen we proberen een passend alternatief te vinden.

Verblijf je in de winterperiode in Marokko, dan is het goed om er rekening mee te houden dat hotels in Marokko over het algemeen niet beschikken over centrale verwarming. In de kamers worden voldoende extra dekens voorzien om je comfortabel te maken. Ook zwembaden zijn doorgaans niet verwarmd.

Wifi is voor veel reizigers prettig om (via 'social media') contact met het thuisfront te houden. De meeste geplande hotels beschikken over wifi, soms tegen betaling, soms alleen in de lobby van het hotel. Houd er rekening mee dat de kwaliteit en de snelheid van de internetverbinding niet overal optimaal zijn. Alleen in Erg Lihoudi is geen wifi beschikbaar.

Zwaarte van de reis

Deze reis valt in categorie 3.

Vaak krijgen we de vraag of een reis 'zwaar' is. Dit vinden we een moeilijke vraag omdat iedereen een reis op een andere manier ervaart. In het algemeen kun je stellen dat iedereen met een goede lichamelijke en geestelijke conditie zonder problemen kan deelnemen aan onze reizen. Dit betekent bijvoorbeeld dat je altijd je eigen bagage naar je kamer kunt brengen, - ook als er geen lift is - of dat een uitgebreide stadswandeling voor je geen probleem is. Culturele verschillen respecteer je en je kunt goed omgaan met onverwachte gebeurtenissen. Op basis van onze ervaring en de terugkoppeling van onze reizigers en reisbegeleiders geven we voor iedere reis tevens een indicatie voor de ervaren zwaarte. Zo hopen we je te helpen om de reis te kiezen die bij je past zodat jij zelf - én ook je medereizigers! - optimaal kunnen genieten. Bij deze indeling houden we rekening met de gebruikte accommodatie, reisduur, hoogteverschillen, zwaarte van wandelingen & ruimte om zelf invulling te geven aan programma.

Een afwisselende reis. De soms wat langere dagen en hogere temperaturen in de zomer kunnen vooral voor de allerkleinsten wat zwaarder zijn.

Categorie 1: *Ontspannen reis, voor iedereen goed te doen. Korte reisafstanden, goede hotels, lichte wandelingen, reis met een laag tempo.*

Categorie 2: *Voor iedereen goed te doen. Soms wat langere reisafstanden. Goede hotels, soms avontuurlijke overnachting, eenvoudige wandelingen, reis in een gewoon tempo. Voldoende ruimte om ook zelf invulling te geven aan je reis door verblijf in grotere steden.*

Categorie 3: *Goed te doen voor iedereen die zich voorbereidt en zich flexibel opstelt. Er zitten zwaardere trajecten in de reis zoals langere reisafstanden (> 6 uur), treinreizen, wandelingen over ongebaande paden en/of ongelijke ondergrond, geringe hoogteverschillen en/of (meerdere) overnachtingen in eenvoudige accommodatie en/of je ervaart grote culturele verschillen. Soms minder ruimte om zelf zonder de overige deelnemers op pad te gaan (denk aan verblijf in wildpark).*

Categorie 4: *Redelijk stevige reis door lange reisafstanden, diverse zwaardere en/of meerdaagse wandelingen, hoogteverschillen, regelmatig eenvoudige accommodatie, minder ruimte voor eigen invulling omdat veel in groepsverband gedaan moet worden (verblijf in wildpark, reizen door ruige natuur).*

Categorie 5: *Zware reis die we alleen aanraden voor ervaren reizigers die beschikken over uitgebreide reiservaring en een zeer goede lichamelijke en geestelijke conditie hebben. Denk hierbij aan meerdaagse trektochten, reizen door ruig terrein, lange wandelafstanden per dag en/of grote hoogteverschillen.*

Neem bij twijfel contact met ons op. Wij adviseren jou graag bij de keuze voor een passende reis.

Reisbegeleiding

Al onze groepsreizen worden ter plekke uitgevoerd door **Nederlandstalige of lokale Engelstalige reisbegeleiders**. Bij de vertrekdatum van een reis wordt dit op onze website duidelijk vermeld.

Veel klanten vragen ons of er **veel verschil is tussen een reisbegeleider uit België/Nederland of een lokale Engelssprekende reisbegeleider**. Wij vinden dat er aan beide keuzes voor- en nadelen verbonden zijn en dat iedereen daarom zelf moet afwegen welke keuze voor hem/haar de beste is.

Een **Nederlandstalige reisbegeleider** is meestal opgegroeid in België of Nederland en maakt daarom deel uit van

onze westerse cultuur. Met hen is het over het algemeen makkelijker communiceren tijdens de reis, zowel wat betreft de taal als de culturele achtergrond. Daardoor kan deze reisbegeleider het groepsproces makkelijker volgen en bijsturen waar nodig. Vaak hebben zij ook uitgebreid gereisd of gewoond op de bestemming en hebben dus veel kennis over de lokale gebruiken en delen dit graag met je. Ook is de Nederlandstalige reisbegeleider zich zeer bewust van het belang van duurzaam toerisme; ze stimuleren het bezoeken van kleinschalige lokale restaurants, beperken het gebruik van plastic en geven duurzame tips tijdens de reis.

Een **lokale Engelstalige reisbegeleider** is natuurlijk op de bestemming opgegroeid en 'ademt' daarom deze bestemming. Hij of zij is hierdoor de aangewezen persoon om je in te wijden in de lokale gebruiken en cultuur. Overal is hij/zij thuis en dit communiceert erg makkelijk met de lokalen. Zijn of haar Engels heeft vaak een accent waardoor de communicatie iets moeilijker kan verlopen dan met een Nederlandstalige reisbegeleider. Positief is dat zo lokaal werk gecreëerd wordt op de bestemming zodat de lokale economie meer profiteert van je bezoek. Tenslotte geldt vaak een korting op een reis met een lokale Engelstalige reisbegeleider omdat bijvoorbeeld geen intercontinentaal vliegticket voor hen betaald hoeft te worden en wij dit verrekenen in onze prijzen.

Koning Aap stelt **hoge eisen aan de reisbegeleiding**. Een goede reisbegeleider is van grote meerwaarde op de reis! Wij zijn dan ook trots op ons team van professionele reisbegeleiders. Het zijn stuk voor stuk enthousiastelingen die allemaal de **liefde voor 'hun' land(en) graag aan anderen over brengen**. Ruime reiservaring én ervaring in het omgaan met groepen en (bij voorkeur) actieve kennis van lokale gebruiken en de taal zijn bij ons belangrijke selectiecriteria bij de keuze voor onze reisbegeleiders. Voor onze nieuwe reisbegeleiders worden speciale trainingen georganiseerd om ze voor te bereiden op hun rol tijdens de reis. Tijdens deze trainingen krijgen ze ook lastige praktijksituaties voorgeschoteld en leren ze waar de Koning Aap reisformule voor staat.

Daarnaast worden er met regelmaat bijeenkomsten georganiseerd voor de Nederlandstalige reisbegeleiders om essentiële kennis en ervaring uit te wisselen met elkaar en met medewerkers op kantoor, zodat de reizen op allerlei vlakken verbeterd kunnen worden.

De **primaire taak van onze reisbegeleiding** is toezien op een goede logistiek van de reis (vervoer en accommodatie). Ook waakt de reisbegeleiding over het verloop van het programma en over de aandacht die elk onderdeel krijgt. De reisbegeleider organiseert ter plekke een scala aan facultatieve excursies. Daarnaast fungeert hij of zij natuurlijk als centrale vraagbaak. Onze medewerkers kunnen veel vertellen over het land en de plaatselijke gewoonten. Realiseer je wel: een reisbegeleider is geen wandelende encyclopedie. Hoe je uiteindelijk het land ervaart bepaal je zelf, neem dus altijd een goede reisgids mee.

Natuurlijk heeft een reisbegeleider ook niet alles in de hand. Soms is er sprake van overmacht: door overstromingen of aardverschuivingen is de weg versperd, de overheid heeft de treinkaartjes geconfisqueerd of het hotel heeft de kamers al weggegeven. Bij dit soort tegenslagen zal de reisbegeleider op zoek gaan naar een alternatief.

Ondanks alle voorbereidingen en inspanningen van de reisbegeleider kan het gebeuren dat de reis toch niet geheel naar je verwachting verloopt. De reisbegeleider hoort dit dan graag van je, zodat er **ter plekke** naar een oplossing gezocht kan worden.

Het functioneren van onze reisbegeleiders evalueren we na iedere reis aan de hand van door deelnemers **ingevulde evaluatieformulieren**. Zo hebben wij te allen tijde zicht op hoe onze mensen in het veld opereren!

Je reisbegeleider verwacht aan het einde van de reis een **fooi** als zij/hij het werk goed heeft gedaan. Ons advies voor deze fooi verschilt per land, kijk voor een indicatie in de landeninformatie van je reisbestemming.

Bewust op reis

Reizen is andere culturen leren kennen, lokale mensen ontmoeten en prachtige natuur zien. En dat willen we ook nog tot ver in de toekomst. Daarom houden wij bij onze reizen **rekening met milieu, mensen, natuur en cultuur**. Dit is niet alleen noodzakelijk maar ook nog eens heel leuk!

Local Impact Score

Voor elke reis streven we naar een minimale impact op het klimaat en een maximale positieve impact op de lokale omgeving. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap (accommodaties, restaurants en transport) terecht komt, hebben wij een Local Impact Score

ontwikkeld.

De Local Impact Score bestaat uit twee elementen. Het eerste deel is opgebouwd uit een berekening van de vlucht, het landarrangement en het geschatte zakgeld. Het tweede deel is opgebouwd uit een waardensysteem van tien duurzaamheidscriteria waarvan wij vinden dat deze de lokale impact vergroten. Deze twee elementen samen vormen samen onze Local Impact score. Hoe hoger de score, hoe meer geld er in de lokale gemeenschap blijft. Lagere scores hebben uiteraard meer aandacht nodig in de toekomst. We doen er alles aan om een score waar mogelijk te verbeteren samen met onze lokale partners. We zullen de scores jaarlijks bijwerken en herzien.

De Local Impact Score van deze reis is: 49

Wil je meer lezen over de Local Impact Score of ben je benieuwd uit welke duurzaamheidscriteria de score is opgebouwd? Wij leggen je dit graag uit op [onze duurzaamheidspagina](#).

Bijkomende kosten en zakgeld

Zakgeld / Bijkomende kosten

Het door ons geadviseerde zakgeld is een minimum bedrag voor je maaltijden, drankjes, excursies, entreegelden, ter plaatse te betalen luchthavenbelastingen en fooien. Het bedrag dat je uiteindelijk uitgeeft hangt natuurlijk sterk af van je eigen uitgavepatroon, souvenirs zijn mede daarom niet inbegrepen.

Gezamenlijke uitgavenpot

Tijdens je reis kun je regelmatig gezamenlijk deelnemen aan excursies of (niet van tevoren betaalde) maaltijden. Ook zullen er hier en daar gemeenschappelijke fooien betaald worden. Om hiervoor niet elke keer apart te hoeven afrekenen wordt er een gezamenlijke uitgavenpot ingesteld. Aan het begin van de reis wordt door de reisbegeleider van iedereen geld ingezameld voor deze pot. Aan het eind van de reis volgt dan de afrekening, waarbij je geld terug kunt krijgen of bij moet betalen. Met deze uitgaven is rekening gehouden bij de hoogte van ons adviesbedrag voor het zakgeld. De hoogte van deze gezamenlijke uitgavenpot voor deze reis bedraagt € 75,-.

Landarrangement

Het is ook mogelijk om van deze rondreis alleen het landarrangement te boeken. Je regelt dan zelf de internationale vluchten en de transfer bij aankomst en vertrek. Met de andere deelnemers maak je vervolgens de reis volgens programma. Zo heb je een optimale vrijheid om zelf je reis samen te stellen en de vlucht te kiezen die bij je reisplannen past.

Op het boekingsformulier kun je ook aangeven of we, tegen betaling, nog een extra overnachting bij aankomst moeten regelen. Ook de transfer bij aankomst kan Koning Aap op individuele basis voor je regelen.

Voor al onze reizen hebben we een minimum aantal deelnemers nodig. Houd hier rekening mee voordat je zelf tickets gaat reserveren.

Het is in alle gevallen je eigen verantwoordelijkheid om op tijd bij het beginpunt van de reis aanwezig te zijn. Daarnaast zijn wij niet verantwoordelijk voor sporadische wijzigingen in de vertrekkende data van onze groepsreizen.

Verzekeringen

Zoals in onze reisvoorwaarden vermeld staat, stellen we het afsluiten van een reisverzekering verplicht en bevelen we het afsluiten. Mocht er onverhoopt iets gebeuren tijdens de reis of voor aanvang van de reis, dan kan dit je veel geld kosten. Door het afsluiten van een verzekering voorkom je hoge kosten. Koning Aap werkt al jaren samen met de bekende reisverzekeraar Allianz Global Assistance. Zij hebben een speciaal pakket van reis- en annuleringsverzekeringen samengesteld dat aansluit op het avontuurlijk karakter van onze groepsreizen.

Je verzekeringen bij Koning Aap afsluiten: de voordelen

Hoewel het niet verplicht is om de verzekeringen bij Koning Aap af te sluiten, raden we dit wel aan. Omdat we goed op de hoogte zijn van de af te leggen reisroutes en ter plaatse beschikken over de medewerking van lokale agenten, zijn eventuele problemen makkelijker op te lossen wanneer de reisverzekering via Koning Aap is afgesloten. Een bijkomend voordeel is dat wanneer een reis onverhoopt niet door mocht gaan, de kosten van de afgesloten reis- en/of annuleringsverzekeringen geheel gerestitueerd worden.

Reis je met een reisgenoot?

Deelnemers die zich samen inschrijven op een reis raden we aan om een reisverzekering af te sluiten bij dezelfde verzekeringsmaatschappij. Bij een eventuele repatriëring van je reisgenoot voorkom je zo dat je als medereiziger (met een andere verzekering) geen toestemming krijgt om ook zonder kosten terug te keren.

Avontuurlijke excursies zijn op eigen risico

Met nadruk willen we er op wijzen dat reizigers die tijdens hun reis deel willen nemen aan avontuurlijke excursies (als raften, duiken, snorkelen, (bamboe)vlotvaren, kanoën, (water)skiën, (wind)surfen, parasailing, deltavliegen, parachutespringen, ballonvaren, bungee jumpen, canopy tour, canyoning, speleologie, mountain trekking, tokkelen, sandboarden, mountain biking, downhill biking en snowboarden) dit voor eigen risico doen en dat we hen dringend aanraden vooraf te controleren of hun reisverzekering deze activiteiten dekt.

Hoe sluit je een verzekering via ons af?

Dat is heel makkelijk! Bij het boeken van een reis, kun je in het boekingsformulier aangeven welke verzekering(en) je wilt bijboeken.

Overzicht verzekeringen

Voor meer informatie verwijzen we je door naar een pagina met meer uitleg over alle verzekeringsmogelijkheden.

- [Verzekeringspakketten voor reizigers uit Nederland](#)
- [Verzekeringspakketten voor reizigers uit België](#)

Veilig op reis

Koning Aap is aangesloten bij de VVR. Op de reizen van Koning Aap zijn de Algemene en Bijzondere Reisvoorwaarden van toepassing op de contracten tot reisorganisatie en reisbemiddeling zoals verstaan onder de Belgische wet van 16 februari 1994.

Conform art. 36 van de wet tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling is Koning Aap door Amlin Europe nv, bijhuis België, verzekerd om, in geval van financieel onvermogen, zijn verplichtingen jegens de reiziger verder na te komen. Deze garantiestelling wordt begeleid door VVR.

Voor jou als reiziger is dit een veilig gevoel, omdat je bij eventuele problemen altijd kunt terugvallen op deze organisaties.

Veelgestelde vragen

Veelgestelde vragen over [Marokko](#)

Landinformatie

Meer informatie over [Marokko](#)

Verder nog belangrijk

We raden je aan om goed voorbereid op reis te gaan, lees daarom voldoende over je reisbestemming en vraag goed na welke vaccinaties en andere medicatie je nodig hebt. Hieronder volgen nog een paar belangrijke zaken.

Persoonsgegevens

Zorg dat je je persoons- en paspoortgegevens (als geslacht, geboortedatum, voornamen en achternaam zoals vermeld in je paspoort) correct invult, aangezien deze uiteraard nodig zijn voor het inboeken van je vluchten, eventuele treintickets of accommodatie. Check na ontvangst van je (digitale) boekingsbevestiging of deze gegevens correct staan vermeld. Je bent zelf verantwoordelijk voor het verstrekken van correcte gegevens. Met onjuiste gegevens loop je het risico niet toegelaten te worden op een vlucht of buitenlandse luchthaven.

Feedback

Hoewel wij veel aandacht besteden aan het goed uitvoeren van onze reizen is het mogelijk dat een deelnemer aanmerkingen heeft over de uitvoering van de reis. Om te bewerkstelligen dat deze aanmerkingen direct tijdens de reis naar tevredenheid opgelost kunnen worden, is de deelnemer verplicht de aanmerkingen per omgaande schriftelijk aan de reisbegeleiding mee te delen. Klachten die niet tijdens de reis schriftelijk aan de reisbegeleiding zijn meegedeeld, zullen door ons na afloop van de reis niet in behandeling worden genomen.

Aantal deelnemers

Mocht het gepubliceerde minimum aantal deelnemers niet gehaald worden, dan hebben wij de mogelijkheid om deze reis schriftelijk of mondeling te annuleren. Ook het uiteindelijk niet verkrijgen van de benodigde vliegtickets, kan leiden tot het annuleren van de reis. Wij verplichten ons dit uiterlijk drie weken voor vertrek aan de deelnemers mee te delen.

Adventure Specialists BV

Koning Aap maakt deel uit van een groep avontuurlijke reisorganisaties die vallen onder Adventure Specialists BV. Zij werken op diverse manieren samen om te zorgen dat de reiziger zo veel mogelijk waar krijgt voor zijn geld. Achter de schermen wordt er samengewerkt op het gebied van inkoop en afhandeling en voor de reiziger betekent het dat we de kans vergroten dat de reizen doorgang vinden doordat we belangstellenden naar elkaar kunnen doorverwijzen. In het enkele geval dat een reis wordt geannuleerd, gaan we eerst kijken of we de reiziger kunnen onderbrengen bij één van de andere reisorganisaties (Koning Aap Nederland, Koning Aap België, Shoestring).

Boek niet te laat

Wacht met het boeken van een reis niet te lang, omdat we een maand voor een reis vertrekt (en in sommige gevallen eerder) onze vliegtuigstoelen moeten retourneren aan de desbetreffende luchtvaartmaatschappij. Daarna zijn de stoelen 'op aanvraag'. Bovendien kan laat boeken afwijkende vluchtschema's met bijbehorende vluchttoeslagen, extra transfers en eenpersoonskamertoeslagen met zich meebrengen.

Laatste nieuws

In de uitgebreide reisbeschrijving vind je de meest actuele informatie over onze reizen. In de loop van het jaar kunnen echter veranderingen optreden waardoor mogelijk het dag-tot-dag-programma of het vluchtschema aangepast dient te worden. Uiteraard zoeken we dan altijd naar een zo goed mogelijk alternatief. Al deze veranderingen worden, zodra bekend, vermeld op onze website bij de betreffende reis onder 'Laatste Nieuws'. Indien de inhoud van de uitgebreide reisbeschrijving afwijkt van de informatie in onze algemene brochure, is de beschrijving op onze website bindend.

Verlenging van de reis

Mocht je je reis willen verlengen, dan kun je dit aangeven op je boekingsformulier. Voor het wijzigen van de vlucht ten opzichte van de groepsvlucht brengen we standaard € 50,- per boeking in rekening. Bij de verlenging van je reis kun je te maken hebben met extra kosten, zoals meerkosten voor de vlucht (door bijvoorbeeld een andere luchtvaartmaatschappij of boekingsklasse), het regelen van eigen transfer, extra hotelnachten etc. Wij nemen (na ontvangst van je boekingsformulier!) zo spoedig mogelijk contact met je op om de prijs met je te bespreken. Pas nadat je hiermee akkoord bent gegaan, wordt je boeking definitief.

Tenslotte

Onze rondreizen gaan door landen waar het klimaat en andere factoren kunnen zorgen voor problemen. Dit kan betekenen dat we soms moeten afwijken van het bovenstaande programma. Tussentijdse aanpassingen van dienstregelingen en prijzen van de luchtvaartmaatschappijen kunnen eveneens leiden tot gewijzigde vluchtdagen en reissommen. We doen ons uiterste best om eventuele veranderingen zo snel mogelijk door te geven en de gevolgen ervan zo beperkt mogelijk te houden, maar we zijn niet verantwoordelijk voor factoren die buiten onze macht liggen. Je kunt op onze website kijken voor eventuele wijzigingen.

Adres**Bezoekadres Koning Aap**

Koningin Elisabethlaan 45
9000 Gent

Email

info@koningaap.be

Telefoon

09-2341311

In geval van uiterste nood - 24 uur bereikbaar:

Uitsluitend voor noodgevallen kun je ons ook buiten kantooruren bereiken op +32 (0)9-234 13 11. Je kiest dan in het keuzemenu voor nummer 1. Je wordt dan direct doorverbonden met onze alarmcentrale.

Bij een noodgeval moet je denken aan een last-minute annulering (binnen 24 uur voor vertrek), (vlucht)vertraging of

ziekenhuisopname.

Openingstijden

Ons kantoor is geopend op de volgende tijden:

Maandag t/m vrijdag van 09-13 en 14-17 uur

Afspraak met een landenspecialist

Wil je een afspraak maken met één van onze landenspecialisten, bel dan van tevoren voor een afspraak, zodat je er zeker van bent dat je de juiste persoon te spreken krijgt.